

Врз основа на член 25 став 4 од Законот за иновациската дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 79/13, 137/13, 41/14, 44/15, 6/16, 53/16, 190/16 и 64/18), Управниот одбор на Фондот за иновации и технолошки развој, на седницата одржана на 11.02.2019 година, го усвои следниот

ПРАВИЛНИК
за инструмент за поддршка –
Ко-финансирани грантови за комерцијализација на иновации

Член 1

Со овој правилник се утврдуваат поблиските критериуми за доделување на средства преку инструментот Ко-финансирани грантови за комерцијализација на иновации, како и начинот за доделување на средства, содржината на јавниот конкурс за доделување на средства, начинот на евалуација на поднесените пријави, начинот на промоција, како и други процедури поврзани со доделување на средства од овој инструмент.

I. ОСНОВНИ КАРАКТЕРИСТИКИ

Член 2

Целта на Инструментот за поддршка – ко-финансирани грантови за комерцијализација на иновации (во натамошниот текст: инструментот) е да поттикне зголемување на активности за истражување и развој во приватниот сектор, да се охрабри соработката помеѓу приватниот сектор и приватниот сектор со високообразовните и научноистражувачките установи, како и останати форми на соработка за комерцијализација на иновации.

Член 3

Инструментот е наменет за микро, мали и средни претпријатија и приватни здравствени установи (во натамошниот текст: ПЗУ) кои сакаат да развијат иновативен производ, услуга или процес, сами или во соработка со друго претпријатие, установа која врши високообразовна, односно научноистражувачка дејност или ПЗУ. Инструментот нуди финансиска поддршка на претпријатија и ПЗУ регистрирани во Република Македонија со цел да развијат и имплементираат иновативни решенија, вклучувајќи поддршка за претпријатија и ПЗУ со висок потенцијал за раст.

Поддршката преку овој инструмент ќе биде доделена на проекти со јасна комерцијална цел кои се во фаза на прототип (или соодветна фаза во зависност од видот на иновативниот производ, услуга, процес) се' до предкомерцијална (пред-пазарна) фаза.

Член 4

Преку овој инструмент Фондот за иновации и технолошки развој (во натамошниот текст: Фондот) обезбедува финансиска поддршка и тоа:

- за микро и мали претпријатија финансирање до 70% од вкупниот буџет на проектот,
- за средни претпријатија финансирање до 60% од вкупниот буџет на проектот и
- за ПЗУ чиј просечен број на вработените е до 50 работници и чиј годишен приход во последните две години не надминува 2.000.000 евра во денарска противвредност финансирање до 70% од вкупниот буџет на проектот и
- за ПЗУ чиј просечен број на вработените е до 250 работници и чиј годишен приход во последните две години не надминува 10.000.000 евра во денарска противвредност финансирање до 60% од вкупниот буџет на проектот.

Независно од големината на претпријатието (микро, мало или средно претпријатие), односно остварените приходи/број на вработени во ПЗУ-то, максималниот износ на финансиска поддршка од Фондот не може да го надмине износот од 325.000 евра во денарска противвредност по среден курс на Народна банка на Република Македонија на денот на исплатата.

Преостанатиот износ од вкупниот буџет за проектот се обезбедува од страна на апликантот.

Средства добиени од Фондот по која било друга основа или која било друга државна помош, нема да се сметаат за прифатливи средства за ко-финансирање од страна на апликантот.

Микро претпријатие е претпријатие во кое:

- просечниот број на вработените, врз основа на часови на работа да е до 10 работници и
- годишниот приход во последните две години да не надминува 50.000 евра во денарска противвредност.

Мало претпријатие е претпријатие во кое:

- просечниот број на вработените врз основа на часови на работа да е до 50 работници и
- годишниот приход во последните две години да не надминува 2.000.000 евра во денарска противвредност.

Средно претпријатие е претпријатие во кое:

- просечниот број на вработените врз основа на часови на работа да е до 250 работници и
- годишниот приход во последните две години да не надминува 10.000.000 евра во денарска противвредност.

Член 5

Во случај на средства доделени во форма на ко-финансиран грант, по успешна комерцијализација, приходите остварени како резултат од проектот добиени од продажбата на производот / услуга или некој друг последователен производ / услуга врз основа на технологијата развиена во рамки на проектот финансиран од страна на Фондот, станува основа за плаќање на ројалти кон Фондот.

Секое плаќање на ројалти се врши по стапка од 5% од годишниот приход на корисникот остварен со продажба на производот / услугата кои се резултат на проектот, до остварување на поврат на 120% од износот исплатен од страна на Фондот или за период од пет години по завршувањето на проектот, во зависност од тоа кој услов е прв остварен.

Износот на ројалти се пресметува годишно во тековната година за претходната година, и треба да биде платен од страна на Корисникот кон Фондот најдоцна до 31 март во тековната година за претходната година.

Член 6

Времетраењето на проектот за кој се доделени финансиски средства преку овој инструмент може да биде до 24 (дваесет и четири) месеци.

Фондот, врз основа на оправдани околности може да одобри продолжувања на спроведувањето на проектот до два месеца.

Продолжување на спроведувањето на проектот подолго од периодот од став 2 на овој член може да биде одобрено само по одлука донесена од страна на Комитетот за одобрување на инвестиции.

Под оправдани околности, времетраењето на спроведувањето на проектот може да биде продолжено најмногу за дополнителни 12 месеци по претходно добиено одобрување на согласност со ставот 3 од овој член.

Во случај на продолжување на времетраењето на спроведувањето на проектот, износот на доделениот грант не може да биде зголемен.

II. КРИТЕРИУМИ ЗА ПОДОБНОСТ

Член 7

Подобни за финансирање се предлог проекти од сите сектори, освен за:

- производствени, трговски или услужни дејности кои не се во согласност со закон;
- производство и трговија со тутун, дестилирани алкохолни пијалоци и сродни производи (пијалаци кои содржат алкохол, но не се добиени исклучиво со дестилација, туку за нивно

производство може да се користи и природно дестилиран алкохол (добиеен од различно, но природно потекло) со давање на различни растителни или други производи, при што преку мецерација, купажа (мешање), ароматизирање, боење, стареење и слично се добиваат различни алкохолни пијалаци во кои содржина на етил алкохол најчесто е повисока од 15%, а во нив може да бидат вклучени различни видови на ликери и коктейли и слично);

- производство и трговија со оружје и муниција од било кој вид;
- казина и други правни лица за организирање игри на среќа и други забавни игри;
- истражување, развој или технички барања кои се однесуваат на електронски податоци, програми или решенија, кои се однесуваат на:
  - а) поддршка на која било активност која се вбројува во горенаведените сектори од алинеите 2,3 и 4 на овој член;
  - б) интернет коцкање и онлајн казина и/или
  - в) порнографија;
- природно - научни истражувања, развој или технички апликации кои се однесуваат на човечкото клонирање за истражување или за терапевтски цели; и/или за генетски модифицирани организми (ГМО).

Предлог проектите може да бидат поднесени од поединечен апликант или од конзорциум предводен од апликантот.

Соработката помеѓу приватниот сектор и високообразовни односно научноистражувачки установи или други форми на соработка за комерцијализација на иновации ќе се смета за предност во предлог проектот.

Член 8

Критериумите за подобност кои апликантот треба да ги исполни се:

- да е трговско друштво основано согласно Законот за трговски друштва и регистрирано во Централниот регистар на Република Македонија или да е приватна здравствена установа основана согласно Законот за установи и регистрирана во Централниот регистар на Република Македонија;
- да е микро, мало или средно претпријатие или приватна здравствена установа (до 250 вработени);
- да е во мнозинска македонска сопственост (50,1% или повеќе);
- да е во сопственост на физичко лице/а и/или микро, мало или средно претпријатие (со мнозинска македонска сопственост со 50,1% или повеќе) и/или установа која врши високообразовна, односно научноистражувачка дејност (со сопственички удел во апликантот до 20%), а во случај на апликант ПЗУ да е во сопственост на физичко лице/а и/или правно лице/а чии годишни приходи во последните две години не надминуваат 10.000.000 евра во денарска противвредност и просечниот број на вработени да е до 250 работници и/или

установа која врши високообразовна, односно научноистражувачка дејност (со сопственички удел во апликантот до 20%);

- годишните приходи на апликантот да не надминуваат 10,000,000.00 евра, според финансиските извештаи за претходните две фискални години;
- да не е капитално поврзан со друго претпријатие или ПЗУ каде што збирните годишни приходи надминуваат 10,000,000.00 евра во претходните две фискални години, освен во случај на капитална поврзаност со високообразовна, односно научноистражувачка установа;
- против него да не е поведена стечајна постапка или постапка на ликвидација;
- да има подмирени доспеани обврски по основ на јавни давачки и придонеси;
- против него да не се отпочнати постапки за присилно извршување на доспеани парични побарувања; и
- да ги исполнува условите од Законот за контрола на државна помош и условите од член 6 од Уредбата за условите и постапката за доделување на хоризонтална помош.

Член 9

Поединечен апликант може да склучи договор за соработка (поддоговор за услуги) за истражување и развој со установи кои вршат високообразовна и/или научноистражувачка дејност од земјата и од странство или со друго претпријатие.

Во случај на предлог проект поднесен од страна на поединечен апликант кој вклучува договор за соработка за истражување и развој, правата и обврските на апликантот и високообразовната и/или научноистражувачката установа треба да бидат регулирани во договорот за соработка.

Поделбата на правата и обврските како и прераспределбата на буџетот на проектот треба да биде добро аргументирана во предлог проектот.

Член 10

Во случај на предлог проекти поднесени од страна на конзорциум, предлог проектот во име на конзорциумот го поднесува водечки апликант.

Водечкиот апликант треба да ги исполнува критериумите за подобност наведени во член 8 од овој Правилник.

Членови на конзорциумот можат да бидат: микро, мали и средни претпријатија, ПЗУ, високообразовни и научно-истражувачки установи од земјата и од странство.

Во случај на предлог проект поднесен од страна на конзорциум на претпријатија со различна големина, и/или ПЗУ со различен број на вработени и приходи, процентот на кофинансирање се определува согласно големината на претпријатието односно согласно ПЗУ кое/која остварува поголеми приходи на годишно ниво и има поголем број на вработени, независно кое претпријатие или ПЗУ се јавува како водечки апликант.

На пример: при поднесен предлог проект од конзорциум кој е составен од микро и средно претпријатие процентот на кофинансирање ќе биде идентичен на тој што е важечки за средни претпријатија односно (60% (Фонд) / 40% апликант).

Во случај на предлог проект поднесен од страна на конзорциум, правото на комерцијализација на резултатите од проектот треба да припаднат исклучиво на Водечкиот апликант.

Секој член на конзорциумот треба да ги исполнува следниве критериуми:

- против него да не е поведена стечајна постапка или постапка на ликвидација;
- да има подмирени доспеани обврски по основ на јавни давачки и придонеси;
- против него да не се отпочнати постапки за присилно извршување на доспеани парични побарувања;
- да ги исполнува условите од Законот за контрола на државна помош и условите од член 6 од Уредбата за условите и постапката за доделување на хоризонтална помош;
- да не се занимава со производство на јаглен.

Правата и обврските помеѓу членовите на конзорциумот треба да бидат регулирани со договор за конзорциум.

Поделбата на правата и обврските како и прераспределбата на буџетот на проектот треба да биде добро аргументирана во предлог проектот.

Доколку предлог проект поднесен од страна на конзорциум е одобрен за финансирање, Фондот потпишува Договор за доделување средства со Водечкиот апликант.

Водечкиот апликант станува корисник на ко-финансиран грант од страна на Фондот и е одговорен за финансиското управување на доделените средства во согласност со Договорот за доделување средства.

Член 11

Средствата добиени од Фондот треба да бидат наменети за развојни активности и за имплементација на предложената иновација.

Прифатливи активности за финансирање се следниве:

- активности за истражување и развој;
- активности за тестирање;
- активности поврзани со заштита на интелектуална сопственост;
- дизајн;
- развој на пилот линии;
- активности поврзани со обезбедување квалитет и
- активности за маркетинг и продажба (насочени кон доведување на иновацијата до инвестициска подготвеност и зрелост за воведување на пазарот).

Член 12

Трошоци прифатливи за финансирање под овој инструмент се:

- бруто плати (за лица вработени кај корисникот и членовите на конзорциумот). Износите на бруто плати за вработените лица ангажирани на проектот треба да соодветствуваат на воспоставените практики на корисникот пред почетокот на проектот;
- набавка и/или изнајмување на опрема и потрошни материјали за истражување и развој;
- поддоговорни услуги за истражување и развој (пр. тестирање, лабораториски услуги и сл.);
- ангажирање на експерти/советници за истражување и развој;
- ангажирање на консултанти за останати потреби директно поврзани со очекуваните резултати на проектот (експертиза поврзана со иновациски менаџмент, финансиски менаџмент, мобилизација на средства, бизнис развој, маркетинг, правни работи, заштита на интелектуална сопственост и друго);
- подготовка и поднесување на пријава за патент, заштита на трговска маркаи/или индустриски дизајн;
- трошоци за маркетинг и
- канцелариска и деловна поддршка (наем на деловен простор, режиски трошоци, банкарски провизии, сметководствени услуги, хостинг и останати видови на административна помош) во максимален износ од 10% од вкупниот буџет на проектот. Средствата за канцелариска и деловна поддршка се доделуваат на квартална основа, како вкупен износ, за подставките за кои постои доказ за направен трошок.

Единствено трошоците настанати за активности спроведени за времетраење на проектот, а кои се во согласност со одобриениот буџет на проектот и правилата и процедурите на Фондот се подобни за финансирање.

Трошоци неприфатливи за финансирање под овој инструмент се:

- трошоци за набавка на добра, услуги и работи од домашни јавни претпријатија;
- отплата на камата или долг на друга страна;
- трошоци и провизии за минати или можни идни загуби или долгови;
- покривање на загуби поради размена на валута, такси и казни;
- трошоци за забава и угостителство;
- трошоци за регрутирање на кадар (трошоци за објавување на оглас, провизии од агенции за вработување, трошоци поврзани селекција на кандидати и слично) и трошоци за преселба;
- купување на земја или згради, вклучувајќи и реновирање;
- готовинска исплата од наменската сметка на проектот;

- извозни активности (трошоци директно поврзани со извоз на производи, со основање и работење на мрежа за дистрибуција и слично или за други тековни трошоци на апликантот поврзани со извозни активности);
- годишни такси за оддржување на патент (со исклучок на добро оправдани случаи проценети како дозволен трошок при евалуација на предлог проектите);
- додатоци на плата;
- трошоци за консултантски услуги обезбедени од страна на сопственик/иците на корисникот;
- наем на деловен простор од закуподавец кој учествува во активностите на проектот или е поврзано лице со корисник;
- набавка на товарни транспортни возила од страна на претпријатија кои вршат товарен патен транспорт за наем или надоместок;
- набавка на патнички возила (со исклучок на добро оправдани случаи проценети како дозволен трошок при евалуација на предлог проектите);
- трошоци за набавка на половна опрема;
- данок на додадена вредност (ДДВ) за сите набавки од ставот 1 од овој член;

Не се подобни за финансирање трошоците за реализација на активности кои претходно биле финансирани од други извори.

Член 13

Во случај проектот да се базира на веќе постоечки права од интелектуална сопственост, апликантот треба заедно со предлог проектот да достави доказ за право на користење на интелектуалната сопственост во вид на договор за лиценцирање, договори за „in-kind“ придонес или друг вид на договор кој потврдува дека апликантот има право на користење на интелектуалната сопственост на која се базираат резултатите од проектот.

Апликантот не смее свесно или намерно да ги нарушува правата на интелектуална сопственост на кое било трето лице.

Во случај предлог проектот да не вклучува договор за соработка со високообразовна и/или научноистражувачка установа или договор за конзорциум каде како член на конзорциум се јавува високообразовна и/или научноистражувачка установа, сите права на интелектуална сопственост и „know how“ кои ќе бидат создадени за време на имплементација на проектот и/или како резултат на спроведувањето на проектот му припаѓаат на корисникот и доколку е применливо, корисникот треба да ги заштити правата на интелектуална сопственост.

Во случај предлог проектот да вклучува договор за соработка со високообразовна и/или научноистражувачка установа или договор за конзорциум каде како член на конзорциум се јавува високообразовна и/или научноистражувачка установа, правата на интелектуална сопственост треба да бидат јасно регулирани во договорот за соработка или договорот за конзорциум. Правото на комерцијализација на интелектуалната сопственост треба да припадне исклучиво на корисникот.

Фондот нема да биде одговорен за спорови поврзани со правата на интелектуална сопственост помеѓу апликантот/корисникот и трети страни.

III. ПРОЦЕС НА АПЛИКАЦИЈА

Член 14

Финансиските средства под овој инструмент се доделуваат на конкуритивна основа по објавен јавен повик.

Јавниот повик ќе биде објавен во најмалку два јавни медиуми и на веб страната на Фондот.

Рокот за поднесување на предлог проектите ќе биде одреден од 30 до 90 дена од денот на објавување на јавниот повик.

Содржината на јавниот повик е уредена во Правилникот за управување на инструментите за поддршка на Фондот за иновации и технолошки развој (во понатамошниот текст: Правилник за управување).

Износот на вкупниот буџет за секој јавен повик е утврден во Годишната / Среднорочната програма за работа на Фондот и / или во Годишниот финансиски план на Фондот.

За да поднесат предлог проект во врска со јавниот повик, апликантите треба да пополнат Проектна апликација и Буџет на проектот, заедно со останатата документација што е наведена во Правилникот за управување и во јавниот повик.

IV. ПРОЦЕС НА ЕВАЛУАЦИЈА

Член 15

При проверка на предлог проектите, Комисијата за административна проверка се води според Документ за административна проверка на предлог проектите.

Одлуката за доделување финансиски средства под овој инструмент е во надлежност на Комитетот за одобрување на инвестиции (во понатамошниот текст: Комитетот). Комитетот врши евалуација на предлог проектите кои ја поминале фазата на предселекција.

Правилата и процедурите за административна проверка и за евалуација на предлог проектите подетално се регулирани во Правилникот за управување.

Член 16

Основните критериуми за евалуација на проекти и доделување средства под овој инструмент се:

- степен на иновативност;

- квалитет на проектот;
- капацитет на проектниот тим;
- потенцијал на пазарот и
- влијание;

Основните критериуми и подкритериуми за евалуација на проектите се дадени во образецот на Табелата за евалуација.

V. СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТОТ И НАДЗОР

Член 17

Корисникот има обврска да го спроведе проектот ефективно и ефикасно во согласност со Договорот за доделување средства и во согласност со добрите технички, економски, финансиски, управувачки, еколошки и социјални практики и стандарди.

Корисникот има право на пренамена на средства во максимален износ од 10% од вкупниот буџет на проектот за целото времетраење на проектот во насока на постигнување на очекуваните резултати. За пренамената Корисникот е должен да го извести Фондот во рамки на кварталните извештаи и во завршниот извештај.

Секое незначително отстапување од Проектната апликација и Буџетот на проектот (промени во планот на активности, клучните луѓе на проектот, итн.) треба да биде претходно одобрено од страна на Фондот.

Секое значително отстапување од Проектната апликација и Буџетот на проектот (промена на доминантна сопственичка структура, пренамена на средства во износ повисок од 10% од вкупниот буџет на проектот, итн.) треба да биде претходно одобрено од страна на Комитетот.

Фондот има за цел да поттикне иновативна дејност и преземање ризик. Од причина што иновативните проекти често се развиваат различно од почетните очекувања, Фондот и Комитетот овој фактор ќе го имаат предвид при донесување на одлуките за одобрување на промени во проектот.

Правилата и процедурите за спроведување на проектот, подетално се регулирани во Правилникот за управување.

Член 18

Фондот врши надзор на проектот преку преглед на извештаи доставени од страна на Корисникот, преку спроведување на теренски посети и преку оценка на резултатите на проектот.

Кварталните извештаи и завршниот извештај се пополнуваат во обрасци изготвени од страна на Фондот.

Правилата и процедурите за надзор, следење и евалуација на резултатите на проектот во детали се регулирани во Правилникот за управување.

VI. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 19

За се што не е уредено со овој правилник, се применуваат одредбите од Правилникот за управување.

Член 20

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник, престанува да важи Правилникот за инструментот за поддршка - кофинансирани грантови и условени заеми за комерцијализација на иновации бр. 01-475/5 од 06.06.2018 година.

Член 21

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето на Огласната табла на Фондот, а ќе се објави по добиената согласност од Владата на Република Македонија.

Бр. 01-528/5
Скопје, 11.02.2019 година

Претседател на Управен одбор
Моника Јованова